

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

Creative Leadership of School Administrators Affecting Teachers Performance in Schools

Under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 2

จินตนา แสนภูวา¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา สุวรรณไตรย์² ดร.รัชฎาพร ทยอยุธร³

Jintana sanpoowa¹ Asst. Prof Dr.Watana Suwannatrai² Dr.Ratchadaporn Ngoiputhorn³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา เปรียบเทียบ ศึกษาความสัมพันธ์ อำนาจพยากรณ์ และศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 366 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 108 คน และครูผู้สอน จำนวน 258 คน ในปีการศึกษา 2565 ใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของบริหารสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 และแบบสอบถามการปฏิบัติงานของครูผู้สอน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ ทดสอบค่าที (t-test ชนิด Independent Sample) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. การปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก
3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน
4. การปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความยืดหยุ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน พบว่า

โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ การปฏิบัติงานของครูผู้สอน

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹Master of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²Course teacher in Master of Education Program and Doctor of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

³ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลเต่างอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

³Senior Professional Level Teachers Anubantaongi School under the office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 1

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: จินตนา แสนภูวา, jintana.11062528@gmail.com

รับเมื่อ 25 มีนาคม 2566 แก้ไข 1 มิถุนายน 2566 ตอรับ 3 มิถุนายน 2566

5. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

6. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 4 ด้าน พบว่า มี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านจินตนาการ ที่สามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานของครูผู้สอนโดยรวม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีจำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่น ที่สามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานของครูผู้สอนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 61

7. การวิจัยในครั้งนี้ได้นำเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการยกระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอน จำนวน 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยการมีความคิดที่หลากหลาย แปลกใหม่ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ร่วมทำร่วมคิดเพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ มีเทคนิคในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ มีการคิดต่อยอดสิ่งที่มีอยู่อย่างสร้างสรรค์ 2) ด้านความยืดหยุ่น โดยการปรับตัว รับฟังความคิดเห็น และมีวิธีการหลากหลายในการแก้ไขปัญหา สามารถรับมือกับทุกสถานการณ์อย่างสร้างสรรค์ และ 3) ด้านจินตนาการ โดยมีการระดมความคิด วาดฝัน สร้างภาพความคิดอย่างเป็นระบบ เชื่อมโยงความรู้จากสิ่งที่เคยทำไปสู่สิ่งแปลกใหม่ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและแก้ไขปัญหา มองเห็นผลลัพธ์และสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ครอบคลุม

ABSTRACT

The purposes of this research were to examine, compare, find out relationships, identify the predictive power, and establish the guidelines for developing the creative leadership of school administrators affecting teachers' performance in schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 2. According to opinions of school administrators and teachers classified by positions, work experiences, and school sizes. The samples used in the research, obtained through stratified random sampling, consisted of a total of 366 participants including 108 school administrators and 258 teachers in the 2022 academic year. The research instrument included Interview form and questionnaire concerning creative leadership of the school administrators with the reliability of 0.98, teachers' performance with the reliability of 0.97. The statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, independent Samples t-test, One-Way ANOVA, Pearson Product-Moment Correlation Coefficient, and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The findings were as follows:

1. Creative leadership of school administrators, as a whole, was at the highest level.
2. Teachers's Performance, as a whole, was at a high level.
3. Creative Leadership of school administrators, according to the opinions of school administrators and teachers, classified by positions, work experiences and school sizes, as a whole, were not different.
4. Teachers performance, according to the opinions of school administrators and teachers, classified by positions, as a whole, were no different, as each aspect found that flexibility was significantly different at the .05 level, work experiences and school sizes, as a whole and each aspect, were not different.
5. Creative Leadership of school administrators had a positive relationship with teachers' performance in schools at a high level with statistically significant at the .01 level.
6. Creative Leadership of school administrators was found 2 aspects, creativity and Imagination which were able to predict teachers' performance in schools with statistical significance of the .01 level, and there was 1

aspect, Flexibility, was able to predict teachers' performance in schools with statistical significance of the .05 level. The predictive power of all factors reached 61%.

7. This research proposed the guidelines for developing creative leadership of school administrators affecting the teachers' performance in schools involved three aspects, 1) Creativity with a variety of ideas, novelty, participating in expressing opinions, working together to create new things, finding techniques to solve problems systematically, and creating innovations; 2) Flexibility, by adjusting and orientation listening to opinions, having a variety of ways to solve problems with every situation creatively; and 3) Imagination, with a process of thinking, dreams, and creating images of ideas systematically, connecting knowledge from previous situation to newness, and solve the problems, and seek for the outcome and better future.

Keywords: Creative Leadership, Teacher Performance

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 กำหนดภารกิจของสถานศึกษาไว้ทุกหมวด ให้สามารถบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนมากที่สุด และเพื่อให้การปฏิรูปการศึกษารุดลู่เป้าหมาย ภารกิจดังกล่าว จึงขึ้นอยู่กับ "ภาวะผู้นำ" ของผู้บริหารเป็นสำคัญ

สถานศึกษาเป็นองค์กรหรือหน่วยงานหนึ่งที่มีความสำคัญในการพัฒนาประชากรคนไทยให้มีคุณภาพในทุกด้าน ซึ่งประสิทธิผลของสถานศึกษาขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา โดยกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการศึกษา คือ ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาท และความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับโรงเรียน ในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาและริเริ่มกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นไปตามเป้าหมาย นำไปสู่การปฏิบัติ และเป็นผู้บ่งชี้ความสำเร็จของโรงเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันจึงต้องแสดงออกซึ่งการมีภาวะผู้นำโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งมีความสามารถในการจูงใจหรือนำบุคคลอื่น ๆ อย่างมีวิสัยทัศน์ กระตุ้นและสนับสนุนให้เกิดการทดลองภายในองค์กร เพื่อที่จะทำให้อุทิศตนออกกรอบ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ มีความ คิดสร้างสรรค์หาแนวทางใหม่ ๆ ในการบริหาร จินตนา ดิดวงพันธ์ (2565, หน้า 11) มีความสามารถผลักดันให้ผู้ร่วมงานร่วมกันปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ประสานงานกับผู้อื่นด้วยการสร้างแรงบันดาลใจ สร้างแรงจูงใจ เพื่อการนำไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้สถานศึกษา สามารถก้าวหน้าไปสู่ความเป็นผู้นำและแข่งขันกับนานาชาติได้ และอีกหนึ่งปัจจัยที่สำคัญในการจัดการศึกษาให้บรรลุตามจุดประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องอาศัยครูผู้สอน ทั้งนี้เพราะครูผู้สอนเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษา เพราะคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนจะดีมาน้อยเพียงใดนั้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 (2564, หน้า 36) ได้มีการวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อน พบว่ามีจุดอ่อน คือมีบุคลากรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่มีภาระงานที่รับผิดชอบมากเกินไป จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบางกลุ่มสาระ (วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ) ต่ำกว่าระดับประเทศ ซึ่งเป็นผลมาจากการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารและการปฏิบัติงานของครู จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อความร่วมมือในการปฏิบัติงานของบุคลากร ทั้งนี้ภาวะผู้นำ

เชิงสร้างสรรค์ยังเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างยิ่งในการตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เกิดการเปลี่ยนแปลง เป็นกลไกสำคัญในการบริหารสถานศึกษา และมีอิทธิพลสูงต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้จากระบบการศึกษา และการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ก็เป็นอีกหนึ่งกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเพิ่มขึ้นหรือลดลง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ซึ่งจะเป็นข้อมูลสารสนเทศให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบาย พัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา และการปฏิบัติงานของครูผู้สอน นำผลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

คำถามของการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
2. การปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
4. การปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
5. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีความสัมพันธ์กันหรือไม่
6. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาแบบใดบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์ การปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
7. แนวทางในการยกระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
2. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
3. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

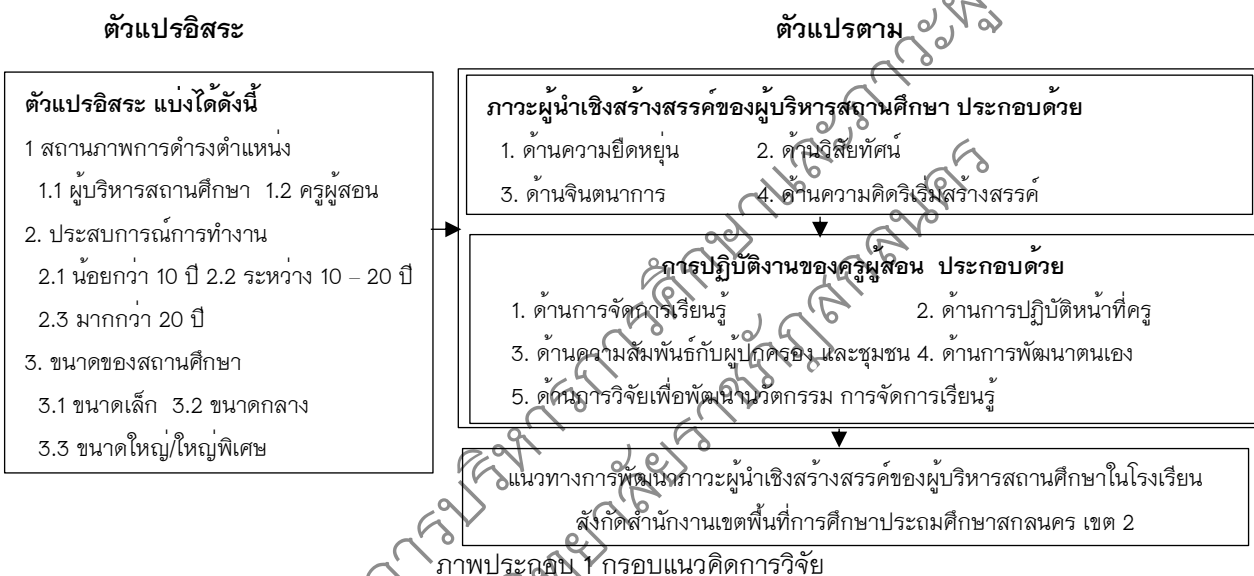
4. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

5. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

6. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

7. เพื่อศึกษาแนวทางในการยกระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 2,277 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 223 คน และครูผู้สอน จำนวน 2,054 คน จาก 255 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ปีการศึกษา 2565 กำหนดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำโดยใช้ตารางการประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน Krejcie and Morgan (1970, pp. 607 – 610 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 329 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 366 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 108 คน และครูผู้สอน จำนวน 258 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) โดยการสอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพการดำรงตำแหน่งประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ขออนุญาตรับรองการทำวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
2. ขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยไปยังผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการให้ข้อมูล
3. ผู้วิจัยได้ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปทุกโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างพร้อมกับขอความอนุเคราะห์ทางโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม ผ่านแบบฟอร์ม ออนไลน์ (Google Forms) ภายใน 15 วัน หากกลุ่มตัวอย่างใดยังไม่ตอบแบบสอบถามไม่ครบ ผู้วิจัยจะเดินทางไปติดต่อเพื่อขอให้ผู้ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างดำเนินการตอบแบบสอบถามให้เรียบร้อย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ตรงตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย จึงได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนโดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน 1) ร้อยละ (Percentage) 2) ค่าเฉลี่ย (Mean) 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ 1) การตรวจสอบความตรง (Validity) ของแบบสอบถามโดยใช้หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อรายการกับประเด็นหลักของเนื้อหา (IOC) 2) ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) ของ เพียร์สัน (Pearson)
- 3) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient)

สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความยืดหยุ่น ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านจินตนาการ
2. การปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน คือ ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู และด้านการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้

3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน พบว่า

3.1 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.3 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. การปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน พบว่า

4.1 การปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4.2 การปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4.3 การปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ($r_{xy} = .769$)

6. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 4 ด้าน พบว่า มี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านจินตนาการ ที่สามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานของครูผู้สอนโดยรวม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีจำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่น ที่สามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานของครูผู้สอนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 61

7. การวิจัยในครั้งนี้ได้นำเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการยกระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอน จำนวน 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยการมีความคิดที่หลากหลาย แพลกใหม่ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ร่วมทำร่วมคิดเพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ มีเทคนิคในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ มีการคิดต่อยอดสิ่งที่มีอยู่อย่างสร้างสรรค์ 2) ด้านความยืดหยุ่น โดยการปรับตัว รับฟังความคิดเห็น และมีวิธีการหลากหลายในการแก้ไขปัญหา สามารถรับมือกับทุกสถานการณ์อย่างสร้างสรรค์ และ 3) ด้านจินตนาการ โดยมีการบวนการคิด วาดฝัน สร้างภาพความคิดอย่างเป็นระบบ เชื่อมโยงความรู้จากสิ่งที่เคยทำไปสู่สิ่งแปลกใหม่ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและแก้ไขปัญหา มองเห็นผลลัพธ์และสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ครอบคลุม

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่น ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านจินตนาการ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโลกในปัจจุบัน

ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ทำให้ผู้บริหารต้องมีการปรับตัวอย่างรวดเร็ว และทันเหตุการณ์ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วินาสุทธิโพธิ์ (2561, หน้า 99 - 100) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. การปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู และด้านการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูมีความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ตลอดจนการดำเนินงานที่ครูผู้สอนมุ่งให้เกิดผลตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสพผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุมนิธิชัย มวงเนียม (2560, หน้า 71) ได้ศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนจัดการเรียนรวมโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การปฏิบัติงานของครูทุกด้าน อยู่ในระดับมาก โดยการปฏิบัติงานของครูด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนางานและตนเอง

3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา พบว่า

3.1 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความยืดหยุ่น โดยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความคิดเห็นมองว่าครูผู้สอน ส่วนด้านวิสัยทัศน์ ด้านจินตนาการ และด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยบางส่วนที่ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการจูงใจครูผู้สอน มีทักษะความสามารถที่ช่วยในการคิดแก้ไขปัญหาได้หลากหลายวิธี จนทำให้ สามารถรับมือและปรับตัวต่อสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา ภิรมย์ชม (2564, หน้า 163) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อบรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยบางส่วนที่ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาได้แสดงออกถึงการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ตลอดจนการมองภาพอนาคตร่วมกับครูและบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมายปลายทางให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ส่งผลให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวรรณ คำภูเงิน (2561, หน้า 70 - 71) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายการศึกษาตำบลเวียงสันทรายงาม อำเภอเทิง

จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของครู โดยครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.3 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยบางส่วนที่ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ล้วนมีความสามารถในการใช้กระบวนการต่าง ๆ เพื่อจูงใจให้บุคคลอื่นร่วมกันปฏิบัติหน้าที่เพื่อบรรลุตามเป้าหมาย ตามแผน หรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฐพล ทองมูล (2564, หน้า 138) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

4. การปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน พบว่า

4.1 การปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยบางส่วนที่ว่า การปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งทำหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย กำหนดจุดมุ่งหมายปลายทางที่มุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างชัดเจน จึงทำให้ครูผู้สอนมีความสามารถในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนพล สะพังเงิน (2564, หน้า 149) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติงานของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

4.2 การปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยบางส่วนที่ว่า การปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ครูในยุคปัจจุบันมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีกระบวนการในการศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้ ผักผ่อน เพิ่มพูนทักษะความรู้ความสามารถอยู่เสมอ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน ให้บรรลุผลสำเร็จตรงตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุนนดา ชาติไสว (2565, หน้า 165) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างแตกต่างกัน

4.3 การปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยบางส่วนที่ว่า การปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ครูที่อยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีการปฏิบัติหน้าที่ได้หลากหลายและเต็มความสามารถเหมือนกัน ทั้งการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนการวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรทิพา สีหาคุณ (2565, หน้า 223) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

5. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ($r_{xy}=.769$) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์บริบทสถานศึกษาร่วมกันเพื่อกำหนดภาพแห่งความสำเร็จในการจัดการศึกษา เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงโดยมุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในการพัฒนางาน กระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ตลอดจนทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลตามที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กมลชนก ศรีสุตาโพธิ์ (2564, หน้า 213 – 214) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกับประสิทธิผลตามมาตรฐานการศึกษา ด้านคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานของครูผู้สอน กับประสิทธิผลตามมาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน โดยรวม มีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 4 ด้าน พบว่า มี 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ได้ โดยภาพรวม (Y_1) ได้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (X_4) ด้านความยืดหยุ่น (X_1) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านจินตนาการ (X_3) โดยตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุดเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่นและด้านจินตนาการ ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนสำคัญอย่างมากที่ทำให้ครูผู้สอนมีความสามารถในการคิดได้หลายทิศทางอย่างมีระบบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฐพล ทองมูล (2564, หน้า 160) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า มี 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานของครู โดยนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ 1) ด้านวิสัยทัศน์ 2) ด้านความยืดหยุ่น และ 3) ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวม อยู่ระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ

สมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนั้น ควรมีการจัดอบรม ประชุมสัมมนา หรือมีการส่งเสริม ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้นและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1.2 การปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญกับการวิจัยเพื่อพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ เพื่อค้นหาความรู้ความจริง และนำเอาความรู้มาช่วยในการแก้ไขปัญหา หรือตัดสินใจในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

ควรศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาแบบอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน ควรศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 และควรศึกษาประเด็นปัญหาการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน แล้วนำมาขยายความ และศึกษาเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กมลชนก ศรีสุตา. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกับประสิทธิผลตามมาตรฐานการศึกษา ด้านคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ณัฐพล ทองมูล (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ธนพล สะพังเงิน. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

พรทิพา สีหาคุณ (2565). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

วุฒิชัย โภคะชัย. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สุนันธิณี ม่วงเนียม. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

อุณนดา โชติไสว. (2565). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.